

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Hermogeni Episcopo. 259.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

omnibus bellum illud, quod aduersus eos gessimus, exitium attulit. Nō enim eorum viribus hæc contigerunt: verū præstantior quædam causa hoc illis præbuit, vt vincere viderentur. Quænam autem hæc causa erat? Nimirum ea, quæ Hierosolymitanam urbem ad vexandum Saluatorem impulit, ac propterea Iudæorum in genu flexit, vel prorsus omnino deleuit. Quod si mihi diffidunt Iudæi, dicant velim quamnam ob causam nunc eiusmodi captiuitatem sustineant, quæ reuocationis omnis experta sit.

Athanasio Presbytero.

258.

Et si Charemon, qui Diaconi speciem gerit, perinde facit, vt si morbus insanabilis potestatem acceperit nulli rei, quam expetat, parcendi, verū iis, qui sanitatem allaturos sese profitentur, valere iussis, iis cibus, qui mortem accersunt, se pascat: tamen non tam eum, quàm Eusebium, qui diuina mysteria ipsius fidei cōmittere minimè veritus est, tot ac tantorū malorum authorem esse arbitror. Nam qui semina præbuit, is videlicet plantarum etiam causa est.

Hermogeni Episcopo.

259.

Ego duo ista, quoad eius fieri potest, magistro inesse debere censeo, nempe vitæ puritatem, ac dicendi facultatem (quam si quis operā vmbra esse diffiniat, haudquaquam mihi à vero aberraturus esse videatur:) vt per illam discipuli mores ac vitam componat, per hanc autem contumacem ac refractarium ad meliorem mentem reuocet. Vt enim Scribæ, accepto stilo quàm elegantissimè literas pingentes, cum tironibus quoque suis præbent, vt, quantum facultas ferat, eas imitari possint: eodem modo magistris etiam & præceptoribus faciendum est, vt vitam suam, tanquam imaginem quandam scitè depictam, discipulis proponant, quod eam, quantum vires tulerint, imitentur. Quod si isti non modò ab omni reprehensione alienam, sed etiam

μάρτυς Ιωσήφ, λέγων, μὴ ποροχάει-
εἴξεσθαι ῥωμαίοις, ὅτι πάντας ἡμᾶς
ὁ ποροσ αὐτῶν πόλεμος διέφθειρεν. ἔ-
γὰρ ἐκείνων ἰσχύϊ ταῦτα συμβέβη-
κεν, ἀλλὰ ἡ κρείττων γενεὴ αἰτία,
τὸ δοκεῖν ὁμοίως γινῆαι παρέχει. ποία
δὲ τὴν αἰτία, ἡ δηλονότι πρῶτα
τὴν Ἱερουσαλίμην εἰς τὰ χεῖρα τοῦ σωτήρος
τῶν ῥωμαίων, ἑτάραγματα εἰς γένου ἐ-
κλήνε, μᾶλλον δὲ ὠσαυτελὸς ἠφάνι-
σεν. εἰ δὲ ἀπίστοι Ἰουδαῖοι, εἰπάτω-
σαν δι' αὐτῶν αἰτίας ἀρχιμαλωσίας νῦν
ὑπομιμνήσκουσιν ἀνακλήσεως ἁμῶν.

Αθανασίῳ πρεσβυτέρῳ σπη.

Εἰ καὶ Χαίρ ἡμεῶν ὁ δοκῶν εἶναι δι-
κός, ὡς ἐπιλήσιον ποι, ἀσπείρει
καὶ νόσος ἀνίατος ἐξέσται λάβοι μι-
δενὸς ὧν ὀρέγεται φείδεσθαι, ἀλλὰ
τοῖς ἐπαγγελιομένοις ἰαθεῖν, ἐρράδῃ
φράσσα, ἐκ τῆς τὸν θάνατον ἀδι-
νόντων ἑαυτῶν ἐσιάζ. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ
αὐτῶν τοσοῦτον ὡς Εὐσέβιον τὰ θεῖα
αὐτῶ μυστήρια ἐμπιστεύσαι τολμή-
σαντα, αἵ ποιν ἠροδμοῦ τῆς τοσοῦτων
κακῶν. ὁ γὰρ τὰ σπέρματα ὡς
χρῶν, τῆς φυτῆς δηλονότι αἵπος.

Ερμογένει ἐπισκόπῳ σβ.

Εγὼ τῶ διδασκάλῳ δύο ταῦτα
προσέειναι παντὶ ἀδελφῷ νομίζω, τὴν
περὶ τῆ βίβη καθαρότητα, τὴν περὶ
λόγου ἰκανότησα, τὴν σκιάν πρὸς τῆ
ἔργων δεξιότησα, ὅσα ἂν μοι δοκῇ
διδακταῖν τῆς ἀληθείας, ἵνα πρὸ
μὲν ῥυθμίξῃ τὸ φοιτητικὸν, πῶ δὲ σω-
φρονίξῃ τὸ ἀπειθῆ. ὡσαυτὸ γὰρ οἱ χαρι-
ματῶν τὴν χαφίδα λαβόντες μετὰ
πολλῆ τῆ κέλλης τὰ φοιχέα χα-
ράσῃσι, καὶ τοῖς ἀρπυγῶσι παρέ-
χουσιν, ἢ ὡς οἶόν τε μιμησαῖν διωπ-
θεῖεν. ἔτω καὶ τὸς ὑφηνετῶν καὶ τὴν
πολιτείαν τὴν ἑαυτῶν εἰκόνα πρὸς σο-
φῶς γυρομυθίαν, τοῖς μαθηταῖς
προσπέσαι, ἢ ὡς οἶόν τε μιμησῶνται.
εἰ δ' ἐκείνοι μὴ μόνον βίον ἀληθινόν,
ἀλλὰ καὶ θαυμάσιον ὀράντες, οὐκ
ἐνάρηται

ἐνάροισται εἰς ἀρετὴν, τὸτο οὐκ ἐπι-
 τὴ διδασκάλου τίς οὐκ εἶται ἐγκλημα-
 τῶν μὲν ἐκ τῶν ἐλεῖντος τῶν οὐφειλό-
 των παραχθῆναι, ἀλλὰ τῶν μαθη-
 τῶν ῥαθυμίας. ἐπειδὴ δὲ φασὶ πνεῖς,
 δι' ἡν γὰρ αἰτίας τῶν φόβων οὐκ ἀπέ-
 ρουσι τὰς φοιτητὰς τῶν ἐγκλημάτων;
 φασὶ μὲν. καὶ τίς ὁ τῶν ἐλεῖντος αὐτῶν.
 φόβος ἐπιπλήσει; τὸτο πολλάκις γε-
 γνημένον οὐκ ἴχουσι. οὐκ εἶσαι τῆ βα-
 κηλεία; ἀλλ' οὐκ ἐξέστιν. Σπουδαίειν,
 καὶ τὸτο ἐξελέγηται. τῆς πόλεως
 ἐμβαλεῖν, ἀλλ' ἔποσούτε γε κούσιος.
 ἐπαγγέλασθαι τὴν βασιλείαν τῶν βασι-
 λῶν; ἀλλὰ μῦθος εἶναι δοκεῖ τοῖς βα-
 θυμοσίοις; ἀπέφληται τῶν κρίσιν; ἀλλὰ
 γλώσσιν ἀκούοντες. ἐξελέγειν τῶν ἐκ-
 κλησίας; ἀπέφληται μὲν, ἐπαγγέλασθαι
 δὲ οὐκ ἐστιν. εἰ μὲν γὰρ τῶν ἐλεῖντος
 δένος δικαίως κατεψηφισμένον παρὰ
 ἐφ' ἑξῆς ἡν ἐκκλησία ἀλάτος. καὶ
 σωτηριανὰς πάντες τῶν ταῦτων
 γενομένων τῶν ψήφων, ἵσως αὐτῶν ἐκείνους
 σωφρονιστὰς ἐγνωσμένους. καὶ νῦν δὲ ἀμα-
 κατέγνωσται τίς τῶν τῶν ἐλεῖντος,
 ἀλλὰ πολλάκις γενομένηται, καὶ ἐκ-
 κλησία ἐτέροις ἀναπεπλάμενη, καὶ δορυ-
 φορία, καὶ δῶρα, καὶ γίνεται τῶν ἐκ-
 βολημένων, χρηματισμὸς ἢ μεταστά-
 σις. εἴθ' ὅτι μὲν κατεψηφισμένους ἐξε-
 βλήθη, καὶ λέγει, ὡς δ' ἐκόν, ἀπεπλή-
 ρισσε. τὸτο δὲ πλάττεται. καὶ ἐρησίαι
 τίς, ἀφ' ἧς, λογοποιεῖ καὶ δεινά; καὶ
 τὰ τῶν ἐλεῖντος ἀμύνης δοκούται. λα-
 βόντες δὲ ταῦτα οὐκ ὀρθῶς βιοῦντες
 πνεῖς, καὶ ὡσπερ Σπολογίαι τῶν οὐκ εἰ-
 κλισμῶν ταῦτων ἔχειν οἰόμενοι με-
 γαλύνουσι, ἐμπιπλάσει τὰ πάντα ῥη-
 μάτων, τοῖς κατεσκευασμένοις ὑπεπόν-
 των. ἐν δὲ τῶν ὅμων ἡμῶν αὐτῶν ἐδὴ
 ἀμείνων καθίσταται. τῶν σωφρονιστῶν δὲ,
 τὸ δοκεῖ εἶναι μαρῶν ἀπεγίνεται. ἀφ' ἧς
 ταῦτα, ὡς σοφώτατε, καὶ οἱ εὐδόκι-
 μοι τῶν διδασκάλων. οἱ λίγροι δὲ εἰσὶν
 ἔτσι. ἀπεάρχισαν σωφρονίζεῖν τὰς
 πλημμελοῦσας, ἐπειδὴ εἰ μὴ τῶν

admirabilem vitam intuentes, hinc tamen
 ad virtutē minimē inducuntur, hoc verō
 non iam magistro, qui nihil eorum, quæ
 facta oportuit, prætermisit, quispiam ascri-
 bendum putabit, sed discipulorum fœcor-
 dia. Quoniam autē aiunt nonnulli, Quis
 discipulos suos metu à vitiis arcent? hoc
 respondemus, Et quis tandē magistri metu
 commouetur? Obiurgare oportet? At hoc
 sæpe factum nullam vim habuit. Baculo
 persuadere: At non licet. Proscribere at-
 que abdicare? At hoc quoque remedium
 frustra adhibitum est. Ciuitate pellere? At
 istud ignauioribus fabulæ loco est iudiciū
 minari? At cū id audiunt, risum edunt.
 Ex Ecclesia eiicere? Id quidem promptum
 ac facile est: sed emendationem nō habet.
 Nam si ei qui optimo iure ab aliquo con-
 demnatus est, ad omnes etiam alias Eccle-
 sias aditus clauderetur, cunctisque vnā cū
 eo, qui sententiam tulisset, indignationem
 conciperent, fortassis ille castigatus, me-
 liorem mentem indueret. Nunc autem,
 simulatque quispiam ab aliquo cōdemna-
 tus est, ab alio persæpe colitur & obserua-
 tur, aliæque ei Ecclesia pater, & satellitiū,
 & munera: cūque, qui eiectus est, in quæstū
 cedit loci commutatio. Ac deinde, quod
 criminis conuictus, eiectus sit, non com-
 memorat: quod autem sponte sua disces-
 serit, hoc effingit. Ac si quis causam per-
 cunctetur, multa & grauia narrat, quæque
 Ecclesiæ, à qua exceptus sit, allubescant.
 Hæc potrō quidem improbæ vitæ homi-
 nes arripientes, ac velut culparum suarum
 patrociniū hinc se habere existimantes,
 amplificanc, omniæque verbis eiusmodi
 complent, quæ iis congruant, à quibus fa-
 bricata sunt. Ex quibus rebus efficitur, vt
 qui deliquit, nihilo melior reddatur: qui
 autem in eum animaduertit, impuri ac
 scelerati hominis opinionem referat. Ob
 eam causam, vir sapientissime, probi etiam
 atque excellentes magistri (quorū exiguus
 est nūmerus) à flagitiosis castigandis velut
 torpore quodam prohibentur: quod vide-
 licet ij, qui, non vt cōuenit, ad huiusmodi
 imperium irruerunt (multi autē hi sunt)

aliorum gloriam nominisque claritatem suam calamitatem esse ducentes, corū, qui iusta iracundia inflammantur, sententias euertere conituntur: quod non modò improbitas non extinguatur, sed etiam ingrauescat. De quibus & si minimè me fugit, quin molesta & grauia futura sint, que dicturus sum: dicam tamē. Fortassis enim correctio quædam hinc cõsequetur. Quid enim perditos desistere iuuat, cum, quantum in nobis situm est, salutem ipsis afferre liceat, quando facultas datur? Nam qui nec in subditorum classe censerī debent, hi ad doctrinæ thronum prosilite minimè uerentur: & sacratio dominari putant, qui ne se ipsos quidem in potestate tenent: & aliis præesse se arbitrantur, qui ne sibi ipsis quidem præesse potuerunt. Per quos factū est, ut res omnes Ecclesiæ sursum ac deorsum uoluantur.

Zosimo Presbytero. 260.

Vir quidam, non modò à turpibus & fordidis lucris alienus, sed etiam facultates suas egentibus distribuens, cum ad eū allatum fuisset, te paucis piseibus à quodam, qui falsum iurauerat, acceptis, eum, quantum quidem in te erat, crimine soluere minimè dubitasse, magnopere ingemiscens, illud Demosthenis pronunciauit, itaque mihi quidem uidetur (quantum enim, quod dicturus sum, graue ac molestum uidebitur, dicam tamen, nec reticebo) hoc ipso nomine morte eum multandum esse, ut apud inferos hanc legem impiis cõstituat. Verum hæc quidem ille dolore incensus dixit, mihi uerò, itēque omnibus qui aderant, nihil à ratione alienum dixisse uidetur. Neque enim hoc illum crimine liberat, quod muneribus placatus sis: uerum si sua recuperet, qui ob periurium læsus est. Quamobrem fordidi quæstus causa diuina oracula ne deprauas, aut sinistra interpretatione peruertas. Neque enim ea iniuriam quidē inferre, sacerdotibus autē munera offerre præcipiunt. Etenim illud, Si ligaueritis, de iis, qui

σπώντος εἰς ταύτην ἀσεμαδούσας τὴν ἀρχὴν, πολλοὶ δὲ εἰσι ἕτοι, τὰς τῆς ἄλλων εὐδοκίμιας οἰκείας ἡρώδης μοι συμφορὰς, τῆς εὐκρίτους ἀνακτουμένων τὰς ψυχὰς ἀπαρτίπτειν ἐπιχειροῦσιν, ἵνα μὴ σθεοθῆ ἡ κεκλήσ, ἀλλὰ καὶ ἑπιτελοῦσιν. καὶ ἂν φορπικώτερον μὲν οἶδα λέξω, ἕμους δ' ἐρῶ. πᾶσα πᾶς διόρθωσις πᾶς ὀρθολογίας. τί γὰρ ὄφελος ἀπολαύσασθαι θοῦν, παρὸν τόγῃ ἐφ' ἡμῶν σάξεν, ἡδὲ καὶ ἔξῃ. οἱ γὰρ μὲν ἐν τοῖς ὑπὸ κρίσει ὀφείλοντες πετάχθαι, ἕτοι ἑπιπῆδῃ τῷ διδασκαλικῷ θρόνῳ τοῦ μᾶσι, ἢ τῷ βήματος κρατῶν οἶοντα, οἱ μὲν ἑαυτῶν κεκρατηκότες, καὶ ἄλλων ἐξηγεῖσθαι νομίζουσιν, οἱ μὲν ἑαυτῶν ἀρξῶν διωκόμενοι, δι' ἧς αἰὼ καὶ κατὰ γέρονε τὰ τ' ἐκκλησιαστικὰ παράγματα.

Ζωσίμῳ πρεσβυτέρῳ. σξ.

Ἄνθρωπος δὲ μόνον ἀχρῶν λιμμάτων κρείττων, ἀλλὰ καὶ τὰ οἰκεία τοῖς δεομένοις ἀφαιρέων, πυθόμενος ὅτι ἰχθύς ὀλίγος εὐκρίτους ὄψῃ πρὸς ἑπορχήσαντος, ἀπολύσασθαι τὸν τόγῃ ὅτι σοι, τῷ ἀμαρτήματος ἐτόλμῃσας, ἐνάξας μέγα, τὸ δημοδοκίον σκῆνο ἀπεφθίγησεν, ὥστε ἔμοιγε δοκεῖ. καὶ γὰρ εἰ φορπικώτερον εἶναι τὸ ῥηθισόμενον δόξει, λέξω, ἢ ὅσα ἀποκρίσεις, καὶ τὸ τὸ γὰρ αὐτὸ ἀξίον αὐτῶν εἶναι θανάτου ζημιώσασθαι, ἵνα εἰ ἀδὲ θῆ τοῖς ἀσεβέσι τὸν τ' νόμον. ἀλλὰ ταῦτα μὲν σκῆνος πᾶσα γὰρ γενόμενος ἐφ' ἡμῶν δ' ἔδοξε ἢ πᾶσι τοῖς παρῶσι μὲν ἀπεικὸς εἰρηκέναι. ἢ γὰρ τὸ σὲ δάροις ἐξευκνισθῆναι ἀπολύσας σκῆνον τῷ ἐγκλήματος, ἀλλὰ τὸ ἀπολαβεῖν τὰ οἰκεία τ' ἐκ τῶν ἑπορχίας ἀδικηθέντα. μὴ τοῖσι κέρδις ἐνεκεν ἀχρῶν ὀρθολογίας ἀπαρτίπτειν τὰς ψυχὰς χειροῦς. ἢ γὰρ ἀδικεῖν μὲν, προσφέρειν δὲ τοῖς ἱεραμένοις προσφίησιν, ἀλλὰ τοῖς ἀδικηθείσιν ἀπολο-